

uden al Naade saaledes straffes, at han af Skarpretteren knibes med gloende Tænger" — ja, det er godt, men ikke een Gang, nu skal den ærede Ordfører høre: ". . . Først uden for det Huus eller Sted, hvor Mordet er begaaet, siden, om det er i en Kiøbsted, paa alle Byens Torve eller offentlige Steder, og, om det er paa Landet, da 3 Gange imellem Giernings- og Retterstedet, og allersidst paa Retterstedet;" — ja, jeg er ikke færdig endnu — „dernæst skal den Skyldiges høire Haand levendes afhugges med en Øxe, og siden Hovedet i lige Maade med en Øxe, hvorpaa Legemet af Natmandens Folk skal lægges paa Steile, og Hovedet tilligemed Haanden fæstes paa en Stage oven over Legemet. Skulde der begaaes grovere Mord, end i forbemeldte Tilfælde meldt er, da skal Dommeren, som paa sli­gen Mis­dæder skal dømme, sin Relation om Mordets og Sagens Beskaffenhed til Kongen indgive, som da vil være betænkt paa, Straffen for den Skyldige efter be­fundne Omstændigheder ydermere, end forskrevet staar, at lade skierpe." Se der er Rum for Fantasien, det vil jeg rigtignok sige, at den Mand, der har gjort sig skyldig i noget efter denne Paragraf og dømmes efter den, har ikke meget at rose sig af, naar han er færdig med den. Hvis en saadan Mand stod her i dette Øjeblik, vilde han jo finde, at dette med de 27 Slag var det rene Øllebrød!

Ikke des mindre virkede denne Plakat heller ikke. Folk bleve ved med, ligesom de havde gjort siden Kain og Abels Dage, at slaa hinanden ihjel med eller uden Anledning. Særlig var det den Gang — ligesom nu — den militære Stand, der var slem. Den er jo bleven lidt bedre siden, men den Gang var den slem. Disse hvervede Tropper sloge ofte nogen ihjel — de vare jo lejede til at slaa ihjel —, men de sloge ogsaa ihjel uden Ordre. Derfor udkom der 27. Januar 1738 en Forordning, den er affattet paa Tysk — vore Soldater bleve kommanderede paa Tysk, thi de forstod jo kun Tysk — og hedder Verordning wegen geschärfetes Strafe der groben Mörder. Den blev kundgjort til alle jurisdiktionshavende Militærøvrigheder. Den blev udstedt for at „hemme de paa nogen Tid saa ofte forøvede forsættelige og grove Mord og i Fremtiden desto mere afskrække andre ligesindede ugudelige Mennesker" — der staar „ugudelige" Mennesker. Man ser altsaa, at de vare grebne af Datidens Overkultur og Overcivilisation, ligesom vi ere grebne af den brandesianske Overkultur

og derfor ere blevne saa umoralske Mennesker. Disse Soldater skulde nu have det paa en egen Maade. Loven blev skærpet saadan, at „den, der uden givne Aarsag eller forhen hafte Klammerie" — altsaa naar der havde været Klammeri i Forvejen, saa gjorde det ikke noget — „skyder eller stikker meuchel = morderisk" — læg Mærke til dette Ord; det har Ordføreren ikke faaet ind i sit Lovforslag, men saadan et Ord som dette vilde have pyntet paa dette antikverede Mesterværk af et Lovforslag — altsaa, den som „meuchel = morderisk" skyder eller stikker efter nogen for at ombringe ham, skal (uagtet han ej opnaar sin onde Hensigt . . .) — altsaa om han rammer ham eller ikke, det er ligegyldigt — „andre til Eksempel og Afskye, dømmes i 9 Uger efter hinanden eengang ugentlig at pidskes af Skarpretteren paa Giernings-Stedet, ved en der oprettet Pæl, med 27 Slag af 9 Ris" — vi have kun 1 Rotting i vor Lov — „og derpaa henbringes til det sædvanlige Retter-Sted og der radbrækkes fra neden af, og uden Naade-Stød levende lægges paa Stejle". Se, det er ogsaa altid noget, men det hjalp heller ikke. Det hjalp ikke, og Udviklingen gik frem, for det gaar med Prygl og Brændemærkning og Radbrækning og saadan noget ligesom med Toldbeskyttelse. Begynder man med Toldbeskyttelse, og den ikke virker tilstrækkelig for Fabrikanten, saa kommer han ikke næste Aar og siger: Toldbeskyttelsen er ikke noget værd, nej, han siger: vi fik 1 Kr. i Fjor, og vi maa have 2 Kr. i Aar, ellers bliver det ikke til noget.

Saa kommer der en Forordning af 7. Februar 1749, hvorved Fr. 16. Oktober 1697 om grove Morderes Straf yderligere forklares, og den forklares da saaledes, at det skal være ligesindede til Skræk og Afsky. Saa følger, at naar nogen „uden dertil af den dræbte givne Aarsag eller Anledning" — det er det samme, som vi forstaa ved at overfalde sagesløs Mand — „ene og alene i Tanke at gøre en Ulykke, har myrdet eller omkommet nogen mødende eller forekommende Person, Voksen eller Barn, da skal saadan grov Mis­dæder uden al Naade sig selv til velfortjent Straf og andre ligesindede til Skræk og Afskye, straffes efter Fr. af 16. Oktober 1697" — det var den, jeg læste op — „og maa ingen Morder eller sli­gen Mis­dæder fra Fængslet til at udstaa sin Straf føres med nogen Ceremonie eller i pyntelige Klæder, men skal i gemene og de i Fængslet brugte daglige Klæder uden Hat eller Hue, med blottet Hoved, Strikke om Halsen og sam-